CBS rapportage en daaropvolgende Kamerbrief roept grote vraagtekens op

26 augustus 2026

Afgelopen dinsdag heeft het CBS de Monitor fosfaat- en stikstofexcretie in dierlijke mest tweede kwartaal 2026 gepubliceerd. Uit de gepubliceerde data blijkt dat de varkenshouderij het sectorale mestplafond voor zowel fosfaat als stikstof in 2026 naar verwachting zal overschrijden. In de bijbehorende kamerbrief wordt geschreven dat het mogelijk gevolgen heeft voor het beleid rondom het afromen varkensrechten.

POV zet grote vraagtekens bij de cijfers en kan ze niet herleiden. Hoe kan het dat sector substantieel krimpt en dat de excretie alleen maar toeneemt? Daarnaast moet niet vergeten worden dat de varkenshouderij een grote restopgave in de schoenen geschoven kreeg, waarvan we toen al aangaven dat het buitenproportioneel en oneerlijk was en is.

Belangrijkste punten uit de Kamerbrief

- Het CBS verwacht dat de varkenshouderij in 2026 het sectorale plafond voor fosfaat met 1,2 miljoen kg (+4,3%) en voor stikstof met 3,9 miljoen kg (+5,5%) zal overschrijden.
- De eerder verwachte daling van de varkensstapel door deelname aan de Lbv en Lbv-plus regelingen is (nog) niet zichtbaar in de cijfers.
- Het ministerie bereidt daarom het opnieuw invoeren van afroming van varkensrechten voor bij overdracht buiten familieverband.
- Er is nog geen plan en gesprekken daarover moeten nog plaatsvinden. Het definitieve besluit over de hoogte van het afromingspercentage en de mogelijke invoering volgt later in 2026, na consultatie van de sector en advies van Raad van State. De beoogde ingangsdatum is begin 2027.

Grote vraagtekens bij de cijfers

Op dit moment zijn er voor POV nog veel vragen. De hoogte van de cijfers kwam voor ons uit de lucht vallen en zijn nog niet te herleiden. De sector krimpt enorm en toch nemen de excretiecijfers toe. Dat roept veel vraagtekens op. Na verschijnen van de CBS cijfers hebben we meteen vragen gesteld bij LVVN en CBS om transparantie te krijgen over de rekensystematiek en de cijfers erachter. Wij zetten ons in om de besluitvorming op basis van feiten en correcte data te baseren.

POV - Postbus 240 - 8000 AE Zwolle
T 088 - 888 66 05 - E info@pov.nl - I www.pov.nl - Kvk 61024341

We weten al heel lang dat CBS cijfers niet actueel zijn, omdat zij uitgaan van de meitelling. Een jaarlijkse telling, terwijl er gedurende het jaar ook krimp is geweest. Dit komt pas bij de meitelling in 2027 goed in beeld. **Er is ook geen transparantie over de daadwerkelijke krimp door opkoop regelingen. Daarnaast constateren wij al enige tijd dat de CBS-dieraantallen substantieel afwijken van de gegevens uit onze eigen productiemonitor.**

Er is een substantiële daling in dieraantallen (ruim 200.000 vleesvarken en 20.000 zeugen met bijbehorende biggen) en toch stijging in excreties. Hoe is dat mogelijk? Wij moeten de cijfers nog goed duiden, maar het blijkt dat in het voorjaar de N excretienormen zijn verhoogd. Er is niets gedaan met de inbreng die we daarop hebben geleverd**. Als de sector krimpt en de N excretiecijfers blijven maar naar boven bijgesteld, dan is het inderdaad nooit genoeg.**

Zodra we de cijfers sluitend hebben en de verklaring van de overschrijding hebben, geven we een meer inhoudelijke reactie. POV blijft zich inzetten voor een eerlijke en werkbare oplossing voor varkenshouders en houdt u op de hoogte van alle relevante ontwikkelingen.

POV - Postbus 240 - 8000 AE Zwolle
T 088 - 888 66 05 - E info@pov.nl - I www.pov.nl - Kvk 61024341